Lietas Nr. A420338713
Lietas arhīva Nr. AA43-1090-15/17

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2015. gada 19. jūnijā

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnese referente I. Amona, tiesneses S. Gintere un L. Konošonoka

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. B/ pieteikumu par pienākuma uzlikšanu Jūrmalas pilsētas domei izdot administratīvo aktu par ziņu anulēšanu par /pers. C/, /pers. D/, /pers. E/, /pers. F/, /pers. G/, /pers. H/ un /pers. I/ deklarēto dzīvesvietu /adrese/, sakarā ar /pers. B/ apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2014. gada 15. aprīļa spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Pieteicēja /pers. B/2012. gada 15. novembrī vērsās Jūrmalas pilsētas domē (turpmāk arī – Dome), lūdzot anulēt ziņas par /pers. I/, /pers. C/, /pers. E/, /pers. D/, /pers. K/, /pers. F/ un /pers. H/ (turpmāk arī – trešās personas) deklarēto dzīvesvietu /adrese/ (turpmāk arī – Nekustamais īpašums), jo saskaņā ar 2012. gada 9. novembra apliecinājumu minētajām personām ir zudis tiesiskais pamats dzīvot deklarētajā dzīvesvietā.

Ar Domes Dzīvokļu nodaļas 2012. gada 5. decembra lēmumu Nr. 9-20/235 (turpmāk – Sākotnējais lēmums) atteikts anulēt ziņas par trešo personu deklarēto dzīvesvietu Nekustamajā īpašumā. /pers. B/Sākotnējo lēmumu apstrīdēja.

Ar Domes 2013. gada 13. marta lēmumu Nr. 1.1-39.1/257 (turpmāk – Lēmums) Sākotnējais lēmums atstāts negrozīts. Lēmumā norādīts turpmāk minētais.

[1.1] Atbilstoši ierakstiem zemesgrāmatā /pers. B/ ir Nekustamā īpašuma īpašniece.

[1.2] 2006. gada 1. oktobrī iepriekšējā Nekustamā īpašuma īpašniece /pers. N/ ar /pers. K/ noslēdza dzīvojamās telpas īres līgumu, ar kuru Nekustamā īpašumā esošo dzīvojamo telpu nodeva viņa lietošanā līdz 2016. gada 1. oktobrim. /pers. K/ šo līgumu 2012. gada 23. novembrī iesniedza Domē un informēja Domi, ka /pers. I/, /pers. C/, /pers. E/, /pers. D/, /pers. F/, /pers. H/ un /pers. G/ ir viņa ģimenes locekļi.

[1.3] Konkrētajā gadījumā pastāv strīds par īres tiesiskajām attiecībām, ko pašvaldībai nav tiesību izšķirt. Jautājums par īres tiesību izbeigšanos jārisina tiesas ceļā. Tikai pēc tam, kad tiesas spriedums stāsies spēkā, būs iespējams pieņemt lēmumu par dzīvesvietas ziņu anulēšanu, ievērojot ar spriedumu noregulētās tiesiskās attiecības. Saskaņā ar Civillikuma 2174. pantu un likuma „Par dzīvojamo telpu īri" 8. pantu jaunajam nekustamā īpašuma īpašniekam ir jāievēro nomas vai īres līgums.

[2] /pers. B/ iesniedza tiesā pieteikumu par pienākuma uzlikšanu Domei izdot administratīvo aktu par ziņu anulēšanu par /pers. C/, /pers. D/, /pers. E/, /pers. F/, /pers. G/, /pers. H/ un /pers. I/ deklarēto dzīvesvietu Nekustamajā īpašumā. Pieteikumā norādīts turpmāk minētais.

[2.1] Dome nav izvērtējusi lietas faktiskos apstākļus un iesniegtos pierādījumus.

[2.2] Domei bija jāpiemēro Dzīvesvietas deklarēšanas likuma 12. panta pirmās daļas 2. punkts, jo /pers. K/ 2012. gada 9. novembrī rakstiski apliecināja, ka ne viņam, ne citām Nekustamajā īpašumā deklarētajām personām nav tiesību īrēt Nekustamo īpašumu un deklarēt tajā savu dzīvesvietu. Apliecinājumu parakstīja arī pārējās tobrīd Nekustamajā īpašumā esošās pilngadīgās personas - /pers. C/, /pers. D/, /pers. E/, /pers. O/. Kopš 2012. gada 9. novembra /pers. I/, /pers. C/, /pers. E/, /pers. D/, /pers. K/, /pers. F/, /pers. H/ nedzīvo Nekustamajā īpašumā, tas ir atbrīvots no šo personu mantām.

[2.3] Nav pamata Domes apgalvojumam, ka, konstatējot tiesisku pamatu dzīvot attiecīgajā

dzīvesvietā, rodas tiesisks pamats dzīvesvietas ziņu reģistrēšanai. Ir nepieciešams ne tikai tiesisks pamats dzīvot attiecīgajā dzīvesvietā, bet personai ir arī jādzīvo attiecīgajā dzīvesvietā un jābūt sasniedzamai tajā. Kopš 2012. gada 9. novembra trešās personas Nekustamajā īpašumā nedzīvo un nav sasniedzamas tiesiskajās attiecībās ar valsti, pašvaldību vai citām personām. Minēto apstākļu dēļ Nekustamais īpašums nav uzskatāms par tajā deklarēto personu dzīvesvietu Dzīvesvietas deklarēšanas likuma 3. panta izpratnē.

[2.4] Dome nepareizi norāda, ka starp pusēm pastāv civiltiesisks strīds par īres tiesībām uz Nekustamo īpašumu. Jāņem vērā, ka /pers. K/ un citas īpašumā deklarētās personas tajā nedzīvo, apliecinot, ka viņiem nav tiesību uz īpašumu. Līdz ar to starp pieteicēju un īpašumā deklarētajām personām nav civiltiesiska strīda, jo deklarēto personu vienīgā saistība ar īpašumu ir administratīvi tiesisks dzīvesvietas deklarēšanas fakts. Šādā gadījumā ir piemērojams Dzīvesvietas deklarēšanas likuma 12. panta pirmās daļas 2. punkts. Minēto ir atzinis arī Augstākās tiesas Administratīvo lietu departaments (turpmāk – Augstākā tiesa) 2012. gada 27. septembra spriedumā Nr. SKA-391/2012.

[3] Paskaidrojumā tiesai Dome uzskata, ka pieteikums ir nepamatots un atsaucas uz Lēmumā minētajiem argumentiem, papildus norādot turpmāk minēto.

[3.1] Izskatāmajā lietā jāņem vērā Augstākās tiesas secinātais 2011. gada 15. decembra lēmuma Nr. SKA-1015/2011 8. punktā, 2008. gada 14. februāra sprieduma Nr. SKA-31/2008 12. punktā, 2011. gada 9. jūnija lēmuma Nr. SKA-512/2011 7. punktā un 2008. gada 14. februāra sprieduma Nr. SKA-31/2008 12. punktā un 2008. gada 14. februāra sprieduma Nr. SKA-31/2008 12.punktā.

[3.2] 2006. gada 1. oktobrī iepriekšējās Nekustamā īpašuma īpašnieces /pers. N/ ar /pers. K/ noslēgtais dzīvojamās telpas īres līgums līdz 2016. gada 1. oktobrim norāda uz trešo personu tiesībām dzīvot strīdus dzīvoklī. Pirms strīda civilprocesuālā atrisinājuma ziņas par viņu deklarēto dzīvesvietu nav anulējamas.

[4] /pers. K/, /pers. D/, /pers. E/, /pers. C/ un /pers. H/ paskaidrojumos pieteikumu uzskata par nepamatotu un norāda turpmāk minēto.

[4.1] 2006. gada 1. oktobrī /pers. N/ kā izīrētāja un Nekustamā īpašuma īpašniece un /pers. K/ kā īrnieks noslēdza Nekustamajā īpašumā esošās dzīvojamās telpas īres līgumu. Līgums stājās spēkā tā parakstīšanas dienā un tika noslēgts uz 10 gadiem, t.i., līdz 2016. gada 1. oktobrim. Īres maksa tika samaksāta avansā.

Saskaņā ar Dzīvesvietas deklarēšanas likuma 3. panta otro daļu no 2008. gada 4. marta Nekustamajā īpašumā ir deklarēts /pers. K/, no 2008. gada 26. jūnija /pers. C/, no 2011. gada 15. marta /pers. D/ un /pers. E/, no 2011. gada 27. jūnija /pers. F/, no 2011. gada 9. decembra /pers. H/ un /pers. G/ un no 2012. gada 12. jūnija /pers. I/.

[4.2] 2012. gada 6. februārī zvērināts tiesu izpildītājs rīkoja Nekustamā īpašuma izsoli, kurā pieteicēja nosolīja Nekustamo īpašumu.

Ar Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas 2012. gada 11. aprīļa lēmumu lietā Nr. C04220312 pieteicēja ieguva valdījuma tiesības un 2012. gada 13. augustā Jūrmalas pilsētas zemesgrāmatu nodaļā tika nostiprinātas pieteicējas īpašuma tiesības uz Nekustamo īpašumu. 2012. gada 21. augustā zvērinātam tiesu izpildītājam tika izsniegts izpildu raksts par pieteicējas ievešanu valdījumā.

2012. gada 27. augustā /pers. K/ saņēma /pers. N/ adresēto zvērināta tiesu izpildītāja paziņojumu, ka līdz 2012. gada 6. septembrim ir jāatbrīvo Nekustamais īpašums.

2012. gada 30. augustā /pers. K/ informēja zvērinātu tiesu izpildītāju, ka /pers. N/Nekustamajā īpašumā nedzīvo un ir deklarēta /Nosaukums A/, lūdzot /pers. N/ adresēto korespondenci sūtīt uz deklarēto dzīves vietu, vienlaicīgi norādot, ka saskaņā ar īres līgumu Nekustamajā īpašumā dzīvo astoņi cilvēki.

2012. gada 4. septembrī /pers. K/ iesniedza tiesā pieteikumu par zvērināta tiesu izpildītāja rīcību. Ar Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas tiesneses 2012. gada 5. novembra lēmumu /pers. K/ pieteikums tika noraidīts, jo tiesa atzina, ka /pers. K/ nav tiesību iesniegt sūdzību par zvērināta tiesu izpildītāja rīcību. Lai gan /pers. K/ pārsūdzēja minēto lēmumu un Augstākās tiesas lēmums nebija stājies spēkā, 2012. gada 7. novembrī Nekustamajā īpašumā ieradās zvērināts tiesu izpildītājs, pieteicējas pilnvarotā persona un apsardzes firmas darbinieki. Pieteicējas norādītais, ka /pers. K/ labprātīgi parakstīja dokumentus par Nekustamā īpašuma lietošanas pārtraukšanu, neatbilst patiesībai. Pēc emocionāla spiediena izdarīšanas /pers. K/ un viņa ģimene pameta Nekustamo īpašumu, bet iedzīvi izveda zvērināts tiesu izpildītājs.

[4.3] No Civillikuma 2131. panta un likuma „Par dzīvojamo telpu īri" 8. panta izriet, ka tiesas lēmums par pieteicējas ievešanu valdījumā skar tikai /pers. N/. Lēmums neskar īrniekus.

[4.4] Kad nekustamajam īpašumam mainās īpašnieks, par to ir jāpaziņo īrniekiem. Pēc šāda paziņojuma saņemšanas jaunais īpašnieks attiecībā pret īrniekiem uzstājas ar izīrētāja tiesībām un pienākumiem. /pers. K/ šādu paziņojumu no pieteicējas nesaņēma.

[4.5] Faktu, ka zvērinātam tiesu izpildītājam un pieteicējai bija zināms par 2006. gada 1. oktobra īres līgumu un par Nekustamajā īpašumā deklarētajām personām, apliecina 2012. gada 12. novembra vienošanās, kuru /pers. K/ nav parakstījis, jo tai nepiekrita. Pieteicēja apzinās, ka attiecībā uz trešajām personām 2012. gada 7. – 9. novembrī veiktās darbības ir prettiesiskas, to apliecina 2012. gada 12. novembra vienošanās preambulas 2. punktā un vienošanās 3. punktā minētais.

[4.6] Lai izliktu īrniekus no dzīvesvietas, bija nepieciešams tiesas spriedums. Pieteicējai nebija tiesību brīdī, kad notika ievešana nekustamā īpašuma valdījumā, traucēt īrniekiem lietot īres priekšmetu un ievešana valdījumā bija jāorganizē tā, lai tā neaizskartu īrnieka tiesības turēt un lietot nekustamo īpašumu.

[4.7] /pers. K/ un /pers. N/ 2006. gada 1. oktobra īres līgumu nav uzteikuši, nepastāv neviens no Civillikuma 2171. pantā vai likumā „Par dzīvojamo telpu īri" norādītajiem pamatiem, līdz ar to nepastāv iemesli, kas norādītu, ka minētais līgums ir atzīstams par izbeigtu vai spēkā neesošu.

[5] Ar Administratīvās rajona tiesas 2014. gada 15. aprīļa spriedumu pieteikums noraidīts. Spriedumā norādīts turpmāk minētais.

[5.1] Skatot pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, tiesai ir jāpārbauda, vai pastāv labvēlīga administratīvā akta izdošanas priekšnoteikumi. Tādēļ tiesai jāpārbauda, vai šie priekšnoteikumi pastāv. Šī pārbaude tiesai jāveic neatkarīgi no tā, ar kādiem apstākļiem iestāde pamatojusi savu atteikumu izdot labvēlīgu administratīvo aktu. Gadījumā ja tiek pieņemts lēmums par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, iepriekš izdotais atteikums automātiski zaudē spēku *(skat. Augstākās tiesas 2007. gada 4. janvāra sprieduma Nr. SKA-14/2007 17. punktu, 2007. gada 14. marta sprieduma Nr. SKA-44/2007 9.1. punktu).*

Līdz ar to konkrētajā lietā tiesai jāpārbauda, vai pastāv priekšnosacījumi pieteicējas prasītā administratīvā akta izdošanai – uzlikt pienākumu Domei anulēt ziņas par trešo personu deklarēto dzīvesvietu /adrese/.

[5.2] Saskaņā ar Dzīvesvietas deklarēšanas likuma 12. panta pirmo daļu ziņas par deklarēto dzīvesvietu iestāde anulē, ja:

1) dzīvesvietas deklarētājs vai viņa likumiskais pārstāvis, vai dzīvesvietas deklarētāja vai viņa likumiskā pārstāvja pilnvarota persona, deklarējot dzīvesvietu, sniegusi nepatiesas ziņas;

2) attiecīgajai personai nav tiesiska pamata dzīvot deklarētajā dzīvesvietā.

Dome, pārbaudot iespēju anulēt trešo personu deklarēto dzīvesvietu, konstatēja, ka 2006. gada 1. oktobrī /pers. N/ ar /pers. K/ ir noslēgusi dzīvojamās telpas īres līgumu, ar kuru nodeva lietošanā dzīvojamo telpu – Nekustamo īpašumu. Iepriekš minētais dzīvojamās telpas īres līgums noslēgts uz laiku līdz 2016. gada 1. oktobrim. Līdz ar to Dome atteica anulēt ziņas par trešo personu deklarēto dzīvesvietu /adrese/.

[5.3] Dzīvesvietas deklarēšanas likuma 3. panta otrā daļa noteic, ka personai ir tiesisks pamats apmesties uz dzīvi noteiktā nekustamā īpašumā, ja tai pieder šis nekustamais īpašums, attiecībā uz to ir noslēgts īres vai nomas līgums vai šā īpašuma lietošanas tiesības tā ieguvusi uz laulības, radniecības, svainības vai cita likumiska vai līgumiska pamata.

Tādējādi persona var iegūt tiesisku pamatu apmesties uz dzīvi noteiktā nekustamā īpašumā, kā arī deklarēt tur savu dzīvesvietu, ja:

1) personai attiecīgais nekustamais īpašums pieder;

2) persona šo nekustamo īpašumu īrē;

3) persona ieguvusi lietošanas tiesības uz laulības, radniecības vai svainības vai citu likumisku vai līgumisku attiecību pamata.

No lietas materiāliem tiesa konstatē, ka 2006. gada 1. oktobrī /pers. N/ ar /pers. K/ ir noslēgusi dzīvojamās telpas īres līgumu, ar kuru nodeva lietošanā dzīvojamo telpu – Nekustamo īpašumu. Līgums stājas spēkā tā parakstīšanas dienā 2006. gada 1. oktobrī un tiek noslēgts līdz 2016. gada 1. oktobrim. Kā pielikums līgumam 2006. gada 1. oktobrī ir parakstīts Dzīvojamās telpas nodošanas - pieņemšanas akts *(lietas 15. - 18. lapa)*.

[5.4] Īres līgumu kā civiltiesisku līgumu atcelt vai atzīt par spēkā neesošu var vienīgi līguma dalībnieki vai arī vispārējās jurisdikcijas tiesa Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā, izskatot attiecīgu prasību *(skat. Kaspars Balodis. Ievads civiltiesībās. Rīga: Apgāds Zvaigzne ABC, 2007, 187. - 189. lpp.)*. Līdz ar to nedz iestāde, nedz administratīvā tiesa dzīvesvietas deklarēšanas (ziņu par deklarēto dzīvesvietu anulēšanas) administratīvajā procesā nav tiesīga neņemt vērā īres līgumu, no kura izriet personas tiesības dzīvot noteiktā nekustamajā īpašumā, ja vien no līguma dalībnieku vienošanās vai spēkā esoša vispārējās jurisdikcijas tiesas sprieduma neizriet, ka līgums nav spēkā *(skat. Augstākās tiesas 2008. gada 14. februāra sprieduma lietā Nr. SKA-31/2008 12. punktu)*.

Izskatāmajā lietā tiesas rīcībā nav ziņu, ka vispārējās jurisdikcijas tiesa būtu atzinusi, ka īres līgums nav spēkā. Tiesas rīcībā nav arī īres līguma dalībnieku – /pers. N/ un /pers. K/ – vienošanās, ka īres līgums nav spēkā. Tātad atbilstoši Dzīvesvietas deklarēšanas likuma 3. panta otrās daļas nosacījumiem trešajām personām ir tiesisks pamats būt deklarētām Nekustamajā īpašumā.

Līdz ar to tiesa atzīst, ka nepastāv priekšnosacījumi labvēlīgā administratīvā akta izdošanai – uzlikt par pienākumu Domei anulēt ziņas par trešo personu deklarēto dzīvesvietu Nekustamajā īpašumā.

[5.5] Attiecībā uz pieteicējas norādīto, ka kopš 2012. gada 9. novembra trešās personas Nekustamajā īpašumā vairs nedzīvo un nav sasniedzamas tiesiskajās attiecībās ar valsti, pašvaldību vai citām personām, tiesa norāda, ka no brīža, kad trešās personas tika pieaicinātas lietā kā dalībnieki, tiesas sūtītā korespondence

uz trešo personu deklarēto dzīvesvietu sasniedza adresātus.

Tiesa arī norāda, ka arī pieteicējas pieminētajā Augstākās tiesas 2012. gada 27. septembra sprieduma lietā Nr. SKA-391/2012 13. punktā ir norāde, ka, gadījumā ja pastāv strīds starp nekustamā īpašuma īpašnieku un nekustamajā īpašumā dzīvojošu personu par tiesībām dzīvot nekustamajā īpašumā, šāds strīds risināms Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā. Deklarētās dzīvesvietas ziņas anulējamas vienīgi tad, kad Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā ir atzīts, ka personai nav tiesību dzīvot nekustamajā īpašumā.

Tiesas ieskatā gan lietas materiāli, gan tiesas sēdē dzirdētais par notikumiem, kā notikusi pieteicējas ievešana nekustamā īpašuma /adrese/, valdījumā, neapšaubāmi liecina, ka starp pieteicēju un trešajām personām pastāv strīds par tiesībām dzīvot nekustamajā īpašumā, kas ir risināms Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā.

[6] Par Administratīvās rajona tiesas spriedumu pieteicēja iesniedza apelācijas sūdzību, atsaucoties uz pieteikumā minētajiem argumentiem un papildus norādot turpmāk minēto.

[6.1] Tiesa nepamatoti secināja, ka nepastāv īres līguma dalībnieku vienošanās, ka tas nav spēkā. /pers. K/ un viņa ģimenes locekļi rakstiski apstiprināja, ka īres līgums nav spēkā. Saskaņā ar Civillikuma 1431. pantu akta parakstīšana uzskatāma par piekrišanu šim aktam.

[6.2] Tiesa nepamatoti norādīja, ka tikai 2006. gada 1. oktobra līguma dalībnieki var to atcelt. Kopš 2012. gada 12. augusta, kad spēkā stājās Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2012. gada 11. aprīļa lēmums, ar kuru tiesa nolēma apstiprināt Nekustamā īpašuma izsoles aktu un nostiprināt Nekustamo īpašumu uz pieteicējas vārda, /pers. N/ nav Nekustamā īpašuma īpašniece. Līdz ar to viņa no 2012. gada 12. augusta vairs nevar būt izīrētāja un 2006. gada 1.oktobra īres līguma dalībniece. Savukārt /pers. K/kā 2006. gada 1. oktobra īres līguma dalībnieks ir rakstiski apliecinājis, ka 2006. gada 1. oktobra īres līgums nav spēkā no 2012. gada 9. novembra.

[6.3] Tiesa nepamatoti secināja, ka starp pieteicēju un trešajām personām pastāv strīds par tiesībām dzīvot Nekustamajā īpašumā, kas risināms civilprocesuālā kārtībā. Tā kā trešās personas rakstiski apliecināja, ka tām nav tiesību uz Nekustamo īpašumu, par to nepastāv strīds. Turklāt trešās personas Nekustamajā īpašumā nedzīvo un nekādas prasības nav cēlušas.

[6.4] Pastāv priekšnoteikumi labvēlīga administratīvā akta izdošanai. Tā kā trešajām personām nav spēkā esoša īres līguma, atbilstoši Dzīvesvietas deklarēšanas likuma 3. panta otrajai daļai un 12. panta pirmajai daļai ziņas par deklarēto dzīvesvietu ir anulējamas.

[6.5] Tiesa nav izvērtējusi lietas apstākļus un devusi tiem juridisku vērtējumu. Tiesa pārkāpa Administratīvā procesa likuma 154. panta pirmo daļu.

[6.6] Tiesa nav objektīvi un pilnīgi novērtējusi 2012. gada 9. novembra apliecinājumu un nav norādījusi, kāpēc 2006. gada 1. oktobra līgumam ir dota priekšroka. Līdz ar to tiesa pārkāpa Administratīvā procesa likuma 154. panta trešo daļu. Neņemot vērā 2012. gada 9. novembra apliecinājumu, tiesa nav ievērojusi pastāvošo tiesu praksi - Augstākās tiesas 2012. gada 27. februāra spriedumu Nr. SKA-391/2012.

[6.7] Tiesa nav izvērtējusi, ka 2006. gada 1. oktobrī noslēgtais īres līgums nav ticams. Nekustamais īpašums tika pārdots izsolē 2012. gada 6. februārī. Zvērināta tiesu izpildītāja sastādītajā izsoles aktā norādīts, ka izsoles lietā paziņots, ka 2010. gada 10. maijā /pers. N/ ir noslēgusi dzīvojamās telpas īres līgumu ar /pers. Z/, ar kuru /pers. N/ līdz 2015. gada 10. maijam nodod /pers. Z/ lietošanā māju /adrese/.

Ņemot vērā, ka īsā laika posmā /pers. K/ ir uzrādījis divus dažādus īres līgumus, pastāv iespēja, ka īres līgumi reāli nepastāv, tie ir fiktīvi un sastādīti ar mērķi kavēt Nekustamā īpašuma pārdošanu izsolē un īpašnieces tiesību īstenošanu.

[6.8] Tiesa neņēma vērā, ka 2012. gada 5. martā starp pieteicēju, /pers. K/ un /pers. N/ tika noslēgta vienošanās, saskaņā ar kuru pieteicēja 2012. gada 5. martā izmaksāja /pers. K/ kompensāciju par Nekustamā īpašuma atbrīvošanu un pārbraukšanu uz citu dzīvojamo telpu. Saskaņā ar vienošanos /pers. K/ un /pers. N/ apņēmās līdz 2012. gada 3. maijam atbrīvot Nekustamo īpašumu, kā arī atturēties no jebkādām darbībām, kas novilcinātu vai kavētu 2012. gada 6. februāra izsoles akta apstiprināšanu. 2012. gada 9. novembrī pieteicēja samaksāja /pers. K/ kompensāciju par īpašuma atbrīvošanu.

Pēc Nekustamā īpašuma atbrīvošanas /pers. K/ zvanīja pieteicējas vīram un pieprasīja naudu par to, lai viņš un viņa ģimenes locekļi deklarētu citu dzīvesvietu. Minētais apliecina /pers. K/ negodprātību.

[7] Dome paskaidrojumos apelācijas sūdzību uzskata par nepamatotu un norāda, ka 2006. gada 1. oktobra īres līgumu var atcelt vai atzīt par spēkā neesošu tikai /pers. N/ un /pers. K/ vai arī vispārējās jurisdikcijas tiesa Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā. Nedz iestāde, nedz administratīvā tiesa nav tiesīga neņemt vērā īres līgumu, no kura izriet personas tiesības dzīvot noteiktā nekustamajā īpašumā. Jāņem vērā Augstākās tiesas 2008. gada 14. februāra sprieduma Nr. SKA-31/2008 12. punktā noteiktais.

Konkrētajā gadījumā vispārējās jurisdikcijas tiesa nav atzinusi, ka īres līgums nav spēkā, kā arī nav ziņu par /pers. N/ un /pers. K/ vienošanos, ka īres līgums nav spēkā. Ņemot vērā, ka lietā pastāv strīds par tiesībām dzīvot Nekustamajā īpašumā, jo trešās personas nav labprātīgi vai uz vienošanās pamata atteikušās no savām tiesībām un atstājušas Nekustamo īpašumu, strīds ir risināms Civilprocesa likumā noteiktā kārtībā. Izskatāmajā lietā tiesai ir jāpārbauda tikai tas, vai pastāv priekšnoteikumi labvēlīga administratīvā akta izdošanai.

[8] /pers. K/, /pers. D/, /pers. E/, /pers. C/ un /pers. H/ paskaidrojumos pieteicējas apelācijas sūdzību uzskata

par nepamatotu un atsaucas uz Administratīvajā rajona tiesā sniegtajiem paskaidrojumiem. Papildus viņi norāda, ka Nekustamā īpašuma lietošana nav pārtraukta labprātīgi. 2012. gada 12. novembra vienošanās, kuru /pers. K/ atteicās parakstīt, apliecina prettiesisko darbību veikšanu, izliekot trešās personas no Nekustamā īpašuma. To, ka tieši trešajām personām ir pretenzijas par izlikšanu no Nekustamā īpašuma, apliecina 2012. gada 23. novembra iesniegums Domes Dzīvokļu nodaļai. Trešās personas saņēma no pieteicējas naudu, lai varētu sākotnēji noīrēt dzīvojamo platību, kad tās tika izliktas no Nekustamā īpašuma.

[9] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 304. panta pirmo daļu Administratīvā apgabaltiesa lietu izskata rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[10] Pārbaudījusi lietas materiālus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas sūdzība ir pamatota un pieteikums ir apmierināms.

[11] Administratīvā procesa likuma 307.panta ceturtā daļa noteic, ka gadījumā, kad tiesa, izskatot apelācijas sūdzību, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai. Šādā gadījumā šā likuma 251.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa ir daļēji pareizi konstatējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus. Apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesas sprieduma daļā (sk. [4.1] – [4.3]) ietvertais pamatojums ir pareizs, līdz ar to apgabaltiesa saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 307.panta ceturto daļu pievienojas pirmās instances tiesas lietas apstākļu konstatējumam un sprieduma motivācijai minētajā daļā, tāpēc tos pašus apsvērumus atkārtoti nenorāda.

[12] Augstākās tiesas 2012.gada 27.septembra sprieduma Nr.SKA-391/2012 13.punktā citstarp norādīts, ka strīds starp nekustamā īpašuma īpašnieku un nekustamajā īpašumā dzīvojošu personu par tiesībām dzīvot nekustamajā īpašumā ir risināms Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā un deklarētās dzīvesvietas ziņas anulējamas vienīgi tad, kad Civilprocesa likumā noteiktā kārtībā ir atzīts, ka personai nav tiesību dzīvot nekustamajā īpašumā. Taču atšķirīga situācija ir gadījumā, ja persona nekustamajā īpašumā nedzīvo un starp šo personu un nekustamā īpašuma īpašnieku nav strīda par tiesībām dzīvot nekustamajā īpašumā, taču personai īpašumā deklarēta dzīvesvieta. Šāda situācija var izveidoties, ja personai sākotnēji ir bijis tiesisks pamats dzīvot nekustamajā īpašumā un persona uz šo tiesību pamata ir dzīvesvietu deklarējusi, taču pēc tam labprātīgi vai uz vienošanās pamata atteikusies no savām tiesībām un atstājusi nekustamo īpašumu, bet nav izpildījusi Dzīvesvietas deklarēšanas likumā noteikto pienākumu deklarēt jauno dzīvesvietu. Šādā gadījumā starp deklarēto personu un nekustamā īpašuma īpašnieku nav civiltiesiska strīda, kuru risināt civilprocesuālā kārtībā, proti, personas vienīgā atlikusī saistība ar nekustamo īpašumu ir administratīvi tiesiskais dzīvesvietas deklarēšanas fakts.

Apgabaltiesa konstatē, ka /pers. K/, kā arī pērējās trešās personas 2012.gada 9.novembrī ir parakstījušas apliecinājumu par to, ka tās ir pārtraukušas lietot Nekustamo īpašumu (*lietas 7.lapa*). Lietā nav strīda par to, ka kopš 2012.gada 9.novembra trešās personas Nekustamajā īpašumā faktiski nedzīvo. Līdz ar to pašvaldība 2013.gada 13.martā pieņemtajā Lēmumā nepamatoti nenoskaidroja to, ka trešās personas Nekustamajā īpašumā faktiski vairs nedzīvo un nepamatoti secināja, ka starp pieteicēju un trešajām personām pastāv civiltiesisks strīds par Nekustamā īpašuma lietošanas tiesībām. Tā kā trešās personas Nekustamo īpašumu bija atbrīvojušas un par to 2012.gada 9.novembrī bija arī parakstījušas apliecinājumu, pašvaldībai bija pamats anulēt ziņas par viņu deklarēto dzīvesvietu.

Apgabaltiesa konstatē, ka civiltiesisks strīds par nekustamā īpašuma lietošanas tiesībām radās tikai 2015.gadā, jo 2015.gada 13.janvārī Jūrmalas pilsētas tiesā tika ierosināta civillieta /pers. K/ prasībā pret /pers. B/ par Nekustamā īpašuma lietošanas tiesību atjaunošanu un iemitināšanu tajā.

[13] Dzīvesvietas deklarēšanas likuma 3.panta pirmā daļa noteic, ka dzīvesvieta ir jebkura personas brīvi izraudzīta ar nekustamo īpašumu saistīta vieta (ar adresi), kurā persona labprātīgi apmetusies ar tieši vai klusējot izteiktu nodomu tur dzīvot, kurā dzīvot tai ir tiesisks pamats un kuru šī persona atzīst par vietu, kur tā sasniedzama tiesiskajās attiecībās ar valsti un pašvaldību.

Saskaņā ar Augstākās tiesas 2008. gada 14. februāra sprieduma Nr. SKA-31/2008 12. punktā norādīto dzīvesvietas deklarēšanas jēga atbilstoši Dzīvesvietas deklarēšanas likuma 3. panta pirmajai daļai ir nodrošināt, lai valstij būtu zināma adrese, kurā persona ir sasniedzama tiesiskajās attiecībās ar valsti un pašvaldību. Līdz ar to reģistrētajām ziņām par personas dzīvesvietu maksimāli jāatbilst reālajai situācijai.

Uz to, ka ir svarīgi deklarēt personas aktuālo dzīvesvietu, norāda minētā likuma 4. panta pirmā daļa, atbilstoši kurai dzīvesvietas maiņas gadījumā attiecīgās personas pienākums ir mēneša laikā, kopš tā pastāvīgi dzīvo jaunajā dzīvesvietā, deklarēt to dzīvesvietas deklarēšanas iestādē. Dzīvesvietas deklarēšanas likuma 2. panta otrā daļa noteic, ka dzīvesvietas deklarēšanas fakts pats par sevi nerada civiltiesiskas saistības. Līdz ar to dzīvesvietas deklarēšana vai nedeklarēšana (ziņu par deklarēto dzīvesvietu anulēšana) nekādi neietekmē nekustamā īpašuma lietošanas tiesības, proti, minētās darbības nedz rada, nedz arī izbeidz tās *(skat. Augstākās tiesas 2008. gada 14. februāra sprieduma Nr. SKA-31/2008 12. punktu).*

Ņemot vērā minētos secinājumus un to, ka neviena no trešajām personām Nekustamajā īpašumā kopš 2012.gada 9.novembra vairs faktiski nedzīvo, kā arī to, ka pēc /pers. K/ pieteikuma ierosinātās civillietas izskatīšana tiesā nav pabeigta, jo Jūrmalas pilsētas tiesas 2015.gada 1.jūnija spriedums par /pers. K/ pieteikuma noraidīšanu nav stājies spēkā, apgabaltiesa secina, ka trešajām personām kopš 2012.gada 9.novembra apliecinājuma parakstīšanas un Nekustamā īpašuma atbrīvošanas vairs nav pamata tajā deklarēt savu dzīvesvietu. Līdz ar to pieteikums ir apmierināms, bet pirmās instances tiesas spriedums nav pamatots.

[14] Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmajai daļai, ja pieteikums pilnībā vai daļēji apmierināts, tiesa piespriež no atbildētāja par labu pieteicējam viņa samaksāto valsts nodevu. Pieteicēja ir samaksājusi valsts nodevu Ls 20 jeb 28,46 *euro* apmērā par pieteikumu par lietas ierosināšanu tiesā (*lietas 6.lapa*) un 56,91 *euro* apmērā par apelācijas sūdzību (*lietas 138.lapa*). Tā kā pieteikums ir apmierināms, no atbildētājas, kas šajā lietā ir Latvijas Republika, par labu pieteicējai piespriežama samaksātā valsts nodeva kopumā 85,37 *euro* apmērā. Saskaņā Ministru kabineta 2013.gada 12.februāra noteikumu Nr.85 „Kārtība, kādā administratīvajā lietā iemaksā, atmaksā un atlīdzina valsts nodevu un iemaksā un atmaksā drošības naudu" 13.punktu valsts nodevu atlīdzina mēneša laikā pēc tiesas nolēmuma stāšanās spēkā Administratīvā procesa likuma 126.pantā minētajos gadījumos no tās iestādes budžeta līdzekļiem, kura attiecīgajā administratīvajā lietā bijusi pieaicināta atbildētāja pusē.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309. pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

Apmierināt /pers. B/ pieteikumu.

Uzlikt pienākumu Jūrmalas pilsētas domei viena mēneša laikā no šā sprieduma spēkā stāšanās dienas izdot administratīvo aktu par ziņu anulēšanu par /pers. C/, /pers. D/, /pers. E/, /pers. F/, /pers. G/, /pers. H/ un /pers. I/ deklarēto dzīvesvietu /adrese/.

Uzlikt pienākumu Latvijas Republikai atmaksāt /pers. B/ 85,37 *euro* (astoņdesmit pieci *euro* 37 centi).

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesnese referente I. Amona
Tiesneses S. Gintere
L. Konošonoka